

VEČERNIK

POŠTNA PLACANA V GOTOVINI

Leto XIII.
Štev. 204

TELEFON UREDNIŠTVA: 25-67
UPRAVE: 25-67 in 25-67
POSLOVALNICA CELJE, Prešernova 3, tel. 280
POSTNI ČEKOVNI RACUN 11.409

Maribor, četrtek 7. septembra 1939

NAROCNINA NA MESEC
Prejeman v upravi ali po pošti 14 din,
dostavljen na dom 16 din, tujina 30 din

Cena
din 1.—

Velike pregrupacije na vzhodni fronti

Skrajšanje poljske fronte za 400 km – Hitler ogleduje poljska bojišča – Francoski uspehi na zahodu – Polna blokada Nemčije na morju

Skrajšanje poljske fronte

PARIZ, 7. sept. Skoraj 1000 km dolega poljsko-nemška fronta, ki je bila mimo tega še strateško skrajno neprikladna za obrambo, je prisilila Poljake, da so jo skrajšali za okoli 600 km. To možnost so predvidevali že davno pred pričetkom sovražnosti in so zato zgradili svojo glavno obrambno linijo skoraj v ravni poteku od najjužnejše točke nemške vzhodne Prusije naravnost proti jugu do slovaške meje. Ta glavna obrambna linija poteka zahodno od Varšave. Dosedaj bojih na starih mejah so imeli v glavnem namen zadržati Nemce toliko časa, da se popolnoma organizira ta glavna obrambna črta. Sedaj se je pričel popolni umik poljske vojske in poteka sedaj vse tiste kraje, ki jih Poljaki izraznatejo, brez bojev. Tako so zasedle včeraj Novi Sač, Krakov, Cjechanov, Hečue, Opočno, Pjotrkov, Kjelce in Bidgoše. Poljska vlada se je medtem pre-

selila v Lublin. Varšava je že skoraj čisto evakuirana.

VARŠAVA, 7. sept. Varšava je evakuirana. Vlada se je preselila v Lublin. Radijska postaja v Varšavi ne deluje več.

LONDON, 7. sept. Reuter. Po poljskih poročilih se vršijo hudi boji v okolici Gdinje.

LONDON, 7. septembra. Reuter. S poljskih front javljajo težke boje. Nemci javljajo zavzetje Krakova, Poljaki pa to vest demantirajo ter pravijo, da so zaustavili nemško ofenzivo. Pri letalskih bitkah je po poljskih vesteh bilo zbitih 15 nemških in 6 poljskih letal, po nemških vesteh pa 18 poljskih in nobeno nemško.

LONDON, 7. septembra. Reuter. Snoči je varšavski radio objavil, da poljske čete zadržujejo nemško napredovanje na južnozahodni fronti. Poljska posadka na Westerplatte se še vedno drži. Poljski avioni so bombardirali motorizirane nemške oddelke v okolici Čenstohove.

vojska ceni in spoštuje tega velikega vojaka. Po odredbi Führerja bo od danes na grobu maršala Pilsudskega stala pomnožena častna straža. Vsa Nemčija stoji z zaupanjem za vami. Pred vami kot zgled osebnosti hrabrosti in čvrste resnosti stoji Führer in naš najvišji poveljnik. Naprej v zmago!

NEW YORK, 7. sept. DNB. Tudi ameriška javnost stoji popolnoma pod vtisom padca Krakova in drugih poljskih mest, ki so se morala v vsej naglici vdati zmagovalnemu napredovanju nemške vojske. Slike v listih prikazujejo Hitlerja med njegovimi vojaškimi tovariši na fronti. Posebno osupnjeni so vojaški strokovnjaki zaradi tako naglega napredovanja nemških motoriziranih oddelkov.

to dokazuje, da so se morali Poljaki umakniti v največji naglici. Vojni plen, ki je padel Nemcem v roke, je zelo velik in tudi število ujetnikov je gotovo večje, kakor je moglo biti doslej ugotovljeno. Očičevanje cest se nadaljuje v redu. Povsod, kjer se je Hitler pojavil, so bila dela za nekaj trenutkov prekinjena, da so delavci lahko vzdikali državnemu voditelju. Od Grudziadza je odšel Hitler na obalo Vисле, kjer je bil prav tako navdušeno pozdravljen. V glavni stan se je vrnil šele okoli polnoči.

BERLIN, 7. sept. Vrhovni poveljnik nemške vojske general von Brauchitsch je izdal na čete vzhodne fronte naslednje povelje: Krakov, Bidgoše in Grudzev v naših rokah. Koridor ne loči več vzhodno Prusko in Gdanska od nemške matice. Sovražnik je na celo fronti vržen nazaj in je na umiku. Izkušeni bojni mladi vojniki, imajo enak delež na uspešnem kratkem času. Odlično delo v vašem boju pomagalo naše hrabro zrakoplovstvo. Vsem vam izražam hvaležnost in priznanje za vaša dela, ki do zdaj dopolnjujejo velika dela nemške vojske. Z zavzetjem Krakova je nemška vojska vzela pod oskrbo grob prvega maršala Poljske, Pilsudskega. Njegov cilj je bil prijateljstvo z Nemčijo. Nemška

BERLIN, 7. septembra. Kancelar Hitler je zopet obiskal bojišče v koridorju. Inspiciral je posebno področje okoli Grudziadza, kjer so se vse do srede bili krvavi boji. V teh bojih so nemci zajeli 15 tisoč Poljakov in zaplenili okoli 100 topov. Ob umiku so vrgli Poljaki v zrak vse mostove vzhodno od Tucha. Vse do Grudziadza so poljski vojniki uničili materiala, ki ga je morala zapustiti uničena poljska divizija. Povsod so videli prevrnjeni vozovi z municijo, ki so jo poljaki pa stoji zapuščeni topovi. Vse

ne bo padla na Poljskem; 5. prava vojna se bo šele začela z blokado Nemčije.

POZDRAV POLJSKEGA MARŠALA FRANCOZOM

PARIZ, 7. septembra. Maršal Smygli Rydz je poslal generalisimu Gamelinu brzojavko, v kateri pozdravlja francosko vojsko.

Srditi boji na zahodni fronti

PARIZ, 7. septembra. Po poročilih z bojišča se bijejo že več časa srditi topniški boji med Nemci in Francozi vzdolž vse Siegfriedove linije, katero je francosko težko topništvo že na več mestih hudo razušilo. Pričeli so se pa tudi že prvi pehotni spopadi, v katerih se je posrečilo francoskim oddelkom zasesti več lokalnih postojank sovražne vojske. Obstreljevanje prometnih naprav za Siegfriedovo črto je doseglo prav tako vidne uspehe. Vse te naprave so poškodovane in je premikanje nemških čet zaradi tega zelo oteženo. Topniško obstreljevanje se nadaljuje z nezmanjšano srditostjo.

Slovaški obljubljen del Poljske

BRATISLAVA, 7. septembra. Iz dobro informiranega vira se je izvedelo, da je bila med Slovaško in Nemčijo sklenjena pogodba, po kateri bo Slovaška v primeru zmage dobila večje področje poljskega ozemlja.

POLJSKI PROTEST V BRATISLAVI

BRATISLAVA, 7. sept. Slovak Press. Poljska vlada je vložila protest pri ministrstvu zunanjih zadev Slovaške zaradi poziva dr. Tisa prebivalstvu, da sodeluje z nemško vojsko. Poljska vlada

Koncentracija v Gibraltarju

GIBRALTAR, 7. septembra. V tukajšnjem pristanišču je zbranih 133 angleških in francoskih bojnih ladij. Mesto je polno vojaštva in mornarjev. O namenih te koncentracije brodovja in vojske ni mogoče ničesar izvedeti.

WINSTON CHURCHILL, minister mornarice.

SLOVAŠKO POSLANIŠTVO V BEOGRADU

BRATISLAVA, 7. sept. Slovak Press. V Beograd je odpotoval dr. Jozef Cieker, ki je v funkciji odpravnik poslov

LONDON, 7. septembra. Francoske čete so po močnem topniškem ognju napadle nemške postojanke. Posebno močno je streljanje v krajih okoli Moselle. Napad je usmerjen proti Saarbrückenu.

PARIZ, 7. septembra. Komunikacije vrhovnega vojnega poveljstva pravi, da so prve čete zadele na sovražnikovem ozemlju na črto avtomatičnih orožij ter poljskih utrd. Mobilizacija se normalno razvija, oskrba je brezhibna.

PARIZ, 6. sept. Komunikacije vojnega poveljstva pravi, da so prve francoske čete prekorale mejo in prodrle na različnih krajih v različne globine nemške fronte.

pravi, da nima proti Slovaški neprijeteljskih razmer.

PREPOVED POLETOV NAD SLOVAŠKO

BRATISLAVA, 7. sept. Prepovedano je letanje nad Slovaško za vsa letala, razen nemških.

PREPOVED PRODAJE KONSERV NA SLOVAŠKEM

BRATISLAVA, 7. sept. Na Slovaškem je prepovedana prodaja konzerv. Prestopki bodo kaznovani s 60.000 kronami ali z zapornim do 6 mesecev.

prvi diplomatski predstavnik Slovaške v Jugoslaviji. Ima nalogo organizirati slovaško poslaništvo. Dr. Cieker je bil v diplomatski službi že v časih CSR. Poznan je kot spreten publicist. Za poslanika v Bukarešti je imenovan dr. Ivan Milec.

KATOVIŠKI RADIO PRIKLJUČEN NEMČIJI

BERLIN, 7. sept. DNB poroča: Ker je radiopostaja Katovice v nemških rokah, je zdaj radiopostaja Tropava s programom Breslava spojena z oddajo radia Katovice. Oddaje obeh teh postaj bodo odslej pol v nemškem, pol v poljskem jeziku.

ANGLESKO POSOJILO POLJSKI

LONDON, 7. septembra. Anglija je dala Poljski posojilo v višini dveh in četrt milijarde dinarjev.

GIBANJE AMERISKEGA BRODOVJA

WASHINGTON, 7. sept. Havas. Obalno stražno brodovje „Speser“, „Hamilton“ in „Ingen“, ki je opremljeno z letali, je dobilo ukaz, da odpluje na določene pozicije na Atlantskem oceanu. Doslej je bilo to ladjevje stalno na Tihem oceanu.

WASHINGTON, 7. sept. Havas. V Evropo so odpluli trije ameriški parniki „Predsednik Roosevelt“, „Orizaba“ in „Manhattan“, da bodo v Ameriko prepeljali iz evropskih mest evakuirane ameriške državljane. Prihodnji stiri parniki, ki bodo lahko sprejeli na svoj krov 3000 potnikov, bodo odpluli v Evropo prihodnje dni.

LONDON, 7. septembra. Angleška prekooceanska družba „Bristol Bahamas“ je ponudila svoje ladjevje vladi USA.

Hitler na poljskem bojišču

BERLIN, 7. septembra. Kancelar Hitler je zopet obiskal bojišče v koridorju. Inspiciral je posebno področje okoli Grudziadza, kjer so se vse do srede bili krvavi boji. V teh bojih so nemci zajeli 15 tisoč Poljakov in zaplenili okoli 100 topov. Ob umiku so vrgli Poljaki v zrak vse mostove vzhodno od Tucha. Vse do Grudziadza so poljski vojniki uničili materiala, ki ga je morala zapustiti uničena poljska divizija. Povsod so videli prevrnjeni vozovi z municijo, ki so jo poljaki pa stoji zapuščeni topovi. Vse

Odločitev ne bo padla na Poljskem

PARIZ, 7. sept. Ob priliki nemških uspehov na Poljskem ugotavljajo uradni krogi: 1. Poljski načrt je skrajšati fronto in počakati na odločilno bitko; 2. vojna na mejah na Poljsko; miru ne bo prej, dokler se ne izvrši vse tisto, kar je naznanil Chamberlain; 3. nemška ofenziva ima krajevne uspehe na Poljskem, morje je v oblasti antante; 4. odločitev

Srditi boji v zraku in na morju

Poljaki uničili v zadnjih dveh dneh znova 35 nemških letal — Nemških napadov na London in Pariz še ni — Popolna blokada Nemčije na morju

VARŠAVA, 7. sept. Reuter. Poljsko vrhovno poveljstvo poroča, da nadaljuje nemško letalstvo z bombardiranjem poljskih čet in njihovih prometnih črt. Nemška letala so tudi včeraj ponovno bombardirala Varšavo. Poljski bombniki so pa nasprotno izvršili napad na nemške motorizirane oddelke. Med letalskimi boji je bilo včeraj uničenih 15 nemških letal, predvčerajšnjim pa 20.

LONDON, 7. sept. Reuter. Angleška letala so v pretekli noči tretjič letela nad nemškim ozemljem ter metala propagandne letake. Vsa letala so se vrnila

na svoje baze.

LONDON, 7. sept. Nad angleško vzhodno obalo se je pojavilo včeraj nemško izvidniško letalo, ki pa ni nikjer prišlo v bližino zračne obrambe.

PARIZ, 7. sept. Ob priliki zračnega alarma so opazili nemško izvidniško letalo. Iz daljave se sliši streljanje.

LIZBONA, 7. sept. Posadka angleškega parnika »Bosnia«, ki je bil torpediran in zažgan, je rešena ter je prispela v Lizbono.

LONDON, 7. sept. Associated Press poroča, da angleška in francoska bojna

mornarica popolnoma obvladuje vse morje okoli Nemčije, ki je s tem odrezana od vsake pomorske zveze z ostalim svetom. Nemške trgovske ladje so bile, v kolikor se niso zatekle v zadnjem trenutku v domača ali nevtralna pristanišča, že skoraj vse zajete ali potopljene. Tudi nemške bojne ladje si doslej še niso upale iz svojih oporišč. Pač pa so angleška letala doslej že ponovno z uspehom bombardirala te ladje v njihovih bazah. Prav tako so bombardirala z uspehom nekaj podmornic, ki so skušale odpluti na odprto morje. Bombardiranje

nemških pristanišč in tudi prometnih prav na kopnem se nadaljuje.

BERLIN, 7. sept. Varšavski radio iztrjuje, da se razvija francosko napredovanje z bliskovito naglico in da bo za zahodne Nemčije tako prebivalci kakor uradi. Celu uradi nacionalno-socialistične stranke da so se komaj še mogli umakniti. Razen tega patrolirajo vzhodni nemške obale angleške bojne ladje, ki so Nemčijo popolnoma odrezale od tujega sveta.

Nemiri v češkem protektoratu

LONDON, 7. septembra. Exchange Telegraph poroča iz Češke, da so nastali v Pragi in Brnu veliki nemiri. V obe mesti so bile odposlane SS-čete, ki so postavile strojnice na vse prometnejše kraje in javne zgradbe. Češka policija je bila po-

polnoma razorožena in Praga je odslej dalje pod vojaškim nadzorom. Ker je položaj napet, se boje splošnih nemirov. Tudi na Slovaškem so morala nemška vojaška oblastva seči po izjemnih ukrepih. Prav tako poročajo tudi iz Bukarešte o

nemirih v protektoratu, o razorožitvi češke policije in o izrednih nemških ukrepih. Ves protektorat je hermetično zaprt. Vse tovarne so pod vojaškim nadzorom in za vsako sabotažo je določena smrtna kazen.

Italija ni opustila svoje politike

RIM, 7. sept. Farinacci je dejal, da Italija ne bo napravila nobene vojaške iniciative. To pa še ne pomeni, da Italija odstopa od svoje politike.

RIM, 7. sept. Italijanski zunanji minister grof Ciano je sprejel včeraj kasno popoldne angleškega rimskega veleposlanika sira Loraina. O vsebini tega prvega razgovora italijanskega zunanjega ministra z zastopnikom Anglije po objavi

angleške vojne napovedi Nemčiji, še niso znane nobene podrobnosti.

RIM, 7. sept. Havas. V neki uradni objavi, ki je bila izdana v Rimu, se izjavlja, da se bo od četrtega dalje obnovil normalni in direktni železniški promet med Italijo in Francijo ter med Italijo in Švicco. Simplonski ekspres, ki je sedaj nekaj dni odhajal le iz Milana, bo vozil sedaj normalno iz Pariza čez Italijo v Beograd in Carigrad.

Romunija ostane nevtralna

BUKAREŠTA, 7. sept. Kronski svet je proglasil popolno nevtralnost Romunije.

BUKAREŠTA, 7. sept. Kronski svet, ki ga je sklical kralj Karol, je na podlagi poročil, podanih od ministrskega pred-

sednika in ministra za narodno obrambo ter zunajega ministra v zvezi z mednarodnim položajem, soglasno odobril diplomatsko akcijo vlade in vojaške ukrepe, storjene za obrambo meja.

Vojaški ukrepi nevtralcev

MOSKVA, 7. sept. Sovjetska vlada je poklicala pod orožje dva letnika rezerve in obenem odredila, da se za mesec dni odloži odpust vojakov, ki služijo v zahodnih garnizijah. Listi izjavljajo, da so izdani ti ukrepi le za varstvo sovjetske nevtralnosti.

MADRID, 7. sept. Španska vlada je odredila na pirenejski in maroški meji vojaške varnostne ukrepe. Ustavljene so vsi vojaški dopusti in na mejo so bili odposlani novi transporti vojaštva. V

Maroku ima Španija sedaj 100.000 vojakov.

TUDI KOLUMBIJA NEVTRALNA

DAKOTA, 7. septembra. Kolumbijska vlada je sklenila, da bo v sedanji vojni ohranila popolno nevtralnost.

EKVADOR NEVTRALEN

LONDON, 7. septembra. Ekvador je proglasil nevtralnost.

Anglija zajela naš parnik

SPLIT, 7. septembra. Angleške bojne ladje so v Gibraltarju ustavile in zajele jugoslovanski tovorni parnik »Jurko Topić«, ki je bil natovorjen z bauksitom za

Nemčijo, katerega bi bil moral odložiti v Amsterdamu. Parnik je bil prisiljen odpeljati tovor v Anglijo.

NOVA VLADA JUŽNE AFRIKE

CAPETOWN, 7. sept. V novi vladi so zastopane vse politične stranke, razen nacionalistov ter Hertzoga. Slednji dve grupaciji se bosta verjetno združili v opozicijo. General Smuts je v novi vladi vojni in zunanji minister.

POOBLASTILA AVSTRALSKI VLADI

CAMBERRA, 7. sept. Reuter. Minister za industrijo Hughes je predložil avstralskemu parlamentu zakon o narodni obrambi, ki določa, da se dajo vladi enaka pooblastila, kakršna je dal angleški parlament angleški vladi. Zakon naj bi veljal za čas vojne in še šest mesecev po vojni.

Mariborska napoved. Prevladovalo bo malo oblačno in vetrovno vreme. Včeraj je bila najvišja temperatura 22,0, danes najnižja 13,0, opoldne 22,8.

POOBLASTILA BELGIJSKEMU KRALJU

BRUSELJ, 7. sept. Belgijski senat je sprejel včeraj poprej še v parlamentu potrjena posebna pooblastila kralju za primer nevarnosti s 141 proti 15 glasovom.

VPOKLIC ZELEZNICARJEV V FRANCJI

PARIZ, 7. septembra. Upokojeni železnicearji so poklicani v aktivno službo.

PREPOVED IZVOZA IZ ANGLIJE

LONDON, 7. septembra. Izšel je seznam nad 500 predmetov, ki so prepovedani za izvoz. Med njimi je tudi premog.

POS LANIK LIPSKI NA ŠVEDSKEM

STOCKHOLM, 7. septembra. Poljski veleposlanik v Berlinu Lipski je prispel sem.

POZIV AMERIČANOM V LITVI

KOVNO, 7. septembra. (Havas.) Poslanstvo Zedinjenih držav Severne Amerike je nasvetovalo ameriškim državljanom, živječim na Litvanskem, naj zapustijo to deželo.

NADZORSTVO NAD PANAMO

WASHINGTON, 7. sept. Vojno ministvo USA je odredilo nadzorstvo nad Panamskim prekopom, da se obvaruje vseh presenečenj za časa vojne.

ANGLEŠKA RADIJSKA POROČILA

LONDON, 7. septembra. Angleške radijske postaje bodo dajale od sedaj naprej vsak dan poročila v madžarščini, poljščini, srbohrvaščini, romunščini in grščini.

POLJSKI PARNIK V NEW YORKU

NEW YORK, 7. sept. Poljski potniški parnik »Batory«, ki ima 14.000 ton, je prispel v New York.

REKVIIRANJE V ANGLIJI

LONDON, 7. sept. Izšlo je večje število uredb, ki prepovedujejo večje nakupovanje živil ter kontrolo prodaje živil. Razne vrste mesa je država rekvirirala.

SPREJEMI V BURGOSU

BURGOS, 7. sept. Španski zunanji minister je sprejel včeraj poslanika Francije, Anglije in Portugalske.

Gospodarska uprava Nemčije

BERLIN, 7. sept. DNB. Zbornik zakonov rajha prinaša naredbo o gospodarski upravi in cilju enotnega izvrševanja vseh gospodarskih ukrepov v Nemčiji. V vsem rajhu se ustanove okrožni gospodarski uradi, ki jim bo naloga, preskrbovati prebivalstvo z živimi potrebščinami in s premogom. Med temi potrebščinami so

tudi pogonska sredstva, bencin, mleko in pnevmatike, tkanine, obuvala, drugi izdelki. Pri vrhovnih pokrajinskih oblastvih se ustanovljajo uradi za prehrano pokrajin. Gospodarski ministar rajha je pooblaščen, da pri industrijskih in trgovinskih zbornicah postavlja svoje predsednike in komisarije rajha.

V Ameriki še upajo na dobave antanti

WASHINGTON, 7. sept. Verjetno je, da bo 15. septembra sklican kongres na izredno zasedanje. Predsednik Roosevelt studira vprašanje reakcije nemško-poljskega konfliktu. Misli se, da bo torpediranje »Athenie« povzročilo v Ameriki pokret za dobavo vojnega materiala antantnim državam.

WASHINGTON, 7. sept. DNB. Kakor so izvedela municijska oblastva, delujejo velike letalske tovarne v Kaliforniji z nezmanjšano kapaciteto dalje, kljub temu da je bilo prepovedano vsako dobavljanje ameriškega orožja vsem vojskujočim se državam. Zastopnik tovarne je izjavil, da se bo vodstvo sicer držalo predpisov o nevtralnosti USA, vendar pa upa, da

bo že v doglednem času napočil trenutek, ko bo mogoče najti pota in načine za dobavo bojnih letal Angliji in Franciji.

WASHINGTON, 7. sept. DNB. Pri včerajšnjem sprejemu so novinarji za prosili zunanjega ministra Hulla, da izjavi, če je Kanada res na zahtevo Anglije odklonila izjavo o vojnem stanju med Kanado in Nemčijo. Na ta način bi USA lahko dobavljale Kanadi orožje in municijo. Zunanji minister je izjavil, da prepoved izvoza orožja prepoveduje tako direktni kakor indirektni izvoz orožja in municije. Kako dolgo bo veljal zakon o nevtralnosti, si bo pridržala vlada omenjenega teksta in zakona.

Novice

Za normalizacijo gospodarskega življenja

S posebno uredbo, ki stopi jutri v veljavo, se ureja poslovanje denarnih zavodov

V Beogradu je bila konferenca zastopnikov denarnih zavodov in vlade, ki je sklepala o ukrepih, ki so v sedanjem stanju razmer potrebni, da se v naši državi zajamči nadaljevanje normalnega poslovanja na našem denarnem trgu. Na tej konferenci se je poudarjalo, da je sedaj prišel čas, ki ga lahko Jugoslavija s svojo nevtralnostjo izkoristi v gospodarskem pogledu prav tako, kakor so ga zase ugodno izkoristile med svetovno vojno vse nevtralne države. Tu ne gre samo za interes države, namreč tudi za velik prid prebivalstva in vseh panog gospodarstva, ki bo ob nevtralnosti Jugoslavije in v miru lahko nenavadno vzcvetelo. Na konferenci je zato bila z vsoto odločnosti odbita vsaka misel, da bi se pri nas uvedel kak splošen moratorij za gospodarstvo, ker bi se s tem gospodarsko življenje samo izpodrezalo. Pač pa je bila konferenca do zaključka, da je treba dati času primerno uredbo, s katero se regulira poslovanje v denarnih zavodih, tako da bo z njo varovano pretresljajev naše gospodarstvo, a da ne bi po nepotrebnem trpeli škode oni, ki imajo v denarnih zavodih svoje prihranke. Uredba, ki stopi takoj v veljavo in ki predvideva, da se bodo že z jutrišnjim dnevom odprli vsi denarni zavodi za redno poslovanje, se glasi tako-le:

UREDBA O ZAČASNI OMEJITVI IZPLAČILA VLOG:

1. Vloge na knjižice in vloge na tekoči račun se lahko dvigajo in izplačujejo samo po naslednji lestvici: 1000 din mesečno na vloge do 10.000 din; 2000 din na vloge do 20.000 din; 3000 din na vloge do 50.000 din in 4000 din za vloge preko 50.000 din. Osebam, ki so bile vpoklicane k vojakom, se more izplačati dvojni znesek po navedeni lestvici, to pa le v času, ko vršijo svojo vojaško dolžnost.
2. Zneski na tekočih in drugih računih, katerih lastniki so profukolirane tvrdke in drugi gospodarstveniki, se lahko dvigajo in izplačujejo neomejeno, toda samo za stvarne potrebe. O stvarni potrebi se bosta sporazumela lastnik računa in pristojni denarni zavod. Slučajne spore rešuje minister trgovine in industrije, odlošno ban za področje banovine Hrvatske.
3. Vsote pod 1. te uredbe, ki bi ne bile dvignjene v nekem mesecu, se lahko dvignejo v naslednjih koledarskih mesecih.

4. Omejitve po tej uredbi ne veljajo za terjatve pri Narodni banki, za čekovne račune pri Poštni hranilnici, za tekoče račune pri Drž. hipotekarni banki, za terjatve nekega denarnega zavoda pri drugem denarnem zavodu ter končno za terjatve zavarovalnih društev pri denarnih zavodih glede izplačila za elementarne škode in dosepih življenjskih zavarovalnih glavnin. Prav tako pa so izvzete tudi terjatve javnih teles pri drž. denarnih zavodih in samoupravnih hranilnicah.

5. Prenosi z enega računa na drug račun pri istem denarnem zavodu se lahko vršijo neomejeno, vendar pa s takim prenosom nihče ne more pridobiti večje pravice kot jo je imel prvotni lastnik računa.

6. Za zneske, vložene v gotovini po 5. septembru 1939, ne veljajo omejitve, ki jih navaja predmetna uredba.

7. S predpisi te uredbe se ne izpreminjajo pogoji za izplačilo starih vlog pri denarnih zavodih, ki uživajo zakonsko zaščito po uredbi od 23. nov. 1934 z vsemi spremembami in dopolnili.

Člen 8., 9. in 10. te uredbe govorijo o kaznih za prekrške in dolžnostih denarnih zavodov. Ko bodo prenehale izredne razmere, zaradi katerih je izdana predmetna uredba, bo ministrski svet uredba ukinil. Uredba stopi v veljavo z jutrišnjim dnevom, 8. t. m.

DENARNI ZAVODI ZOPET ODPRTI

Po uredbi določeni prazniki za denarne zavode nehalo in v soboto bodo denarni zavodi zopet poslovali. — O kakem moratoriju ni govora, pač pa bo izdana uredba glede izplačil, ki bo v splošnem interesu jamčila mirno nadaljevanje gospodarskega življenja.

Proslava kraljevega rojstnega dne

Celje, 7. sept.

Naše mesto je, v kolikor je v sedanjih razmerah bilo mogoče, slovesno proslavilo rojstni dan Nj. Vel. kralja Petra II. Raz vseh hiš so že na predvečer zavihrale državne trobojnice. Pročelje mestnega poglavarstva je bilo slavnostno okrašeno in oba večera lepo razsvetljeno, tudi mnogo hiš je bilo že na predvečer in na rojstni dan sam, zvečer razsvetljenih. Trgovci so okrasili svoje izložbe s kraljevimi slikami in jih razsvetlili.

Na predvečer sta se vršili slavnostni akademiji Sokola I v mestnem gledališču, fantovskega odseka pa v dvorani Ljudske posojilnice. Obeh akademij, ki sta po svojih sporedih lepo uspeli, so se poleg mnogoštevilnega občinstva udeležili tudi zastopniki oblasti. Pri akademiji v mestnem gledališču je sodelovala vojaška, pri oni v Ljudski posojilnici pa železničarska godba.

Ob 8. zjutraj se je v opatijski cerkvi sv. Danijela vršila slavnostna služba božja, ki jo je ob asistenci mestnih kaplanov gg. Korhana in Babška opravil g. Peter Jurak. Poleg zastopnikov vojaških in civilnih oblasti, korporacij in društev, sokolstva, fantovskega odseka in gasilcev, je bila cerkev nabito polna občinstva. Pred cerkvijo je bila postrojena častna četa vojaštva s praporom in vojaško godbo. Nato so bile službe božje v pravoslavni in evangelijski cerkvi ter

starokatoliški kapeli. Tudi tem službam božjim so prisostvovali zastopniki oblasti.

Veličastna je bila proslava sokolstva ob pol 11. v veliki dvorani Narodnega doma. Dvorana je bila polna Sokolov in ostalega občinstva. Sodeloval je sokolski orkester. Starešina Sokola-matice br. dr. Milko Hrašovec je govoril slavnostni govor, ki je napravil na udeležence globok vtis. Mešani pevski zbor Celjskega pevskega društva je zapel Nedvedovo »Domovino«, moška zbor CPD in »Ojlike« pa »Jaz sem Slovan«. Proslavo je zaključila pesem »Hej Slovani«, ki jo je spremljevanjem orkestra pela vsa dvorana.

Šolska mladina je proslavila dan s šolskimi mašami in proslavami na šolah.

PROSLAVA KRALJEVEGA ROJSTNEGA DNE V SOBOTI

Najvidnejše je bil letos proslavljen v Soboti kraljev rojstni dan v Sokolskem domu. Ob 11. uri dopoldne se je vršila tu svečana seja sokolskega društva, kate-rega so se udeležili predstavniki sokolskega javnega življenja, organizacij itd. Med zastopniki organizacij so bili letos prvič zastopani tudi Slovenski fantje in Dekliški krožki. Sodeloval je sokolski orkester. Sejo je vodil starosta šolski nadzornik Velnar, ki je imel na prisotne nagovor ter prebral poslanico Saveza SKJ. Manifestacijo je zaključila himna »Hej Slovani«.

romandiji, Ravno radi teh kultur je izrednega gospodarskega pomena za Jugoslavijo. Od 14 milijonov kg tobaka prideluje južna Srbija 50 odst., t. j. 7 milijonov kg, mak je zasejan na površini 7500 ha ter tipiziran v tri vrste, ki imajo od 19 do 20 odst. morfija. Pridelovanje bombaža hitro napreduje. Riž se prideluje tudi v nekaterih pokrajinah, zasejanih je bilo leta 1937, 2626 ha.

Pestrost revije dopolnjujejo članki o ribarstvu na Ohridskem in Dojranskem jezeru, o lovstvu, o industriji in o kolonizaciji v Južni Srbiji.

ČE VLOMILEC NIMA SREČE

Orožništvo v Zagorju je izdalo tiralico za že večkrat kaznovanim Jankom J. iz Trbovelj, ki je znan iz vlomov po Hrastniku in ki je hotel v eni izmed zadnjih noči znova 4 krat zaporedoma vlomiti v različne zagorske hiše, pa je bil povsod pregan. Od polnoči do jutra pri Sršenovi trgovini v Lokah, ob eni uri pri mesarskem mojstru Vinku Robavsu, ob 3. uri na dvorišču pri Weinbergerju, okrog pol 4. ure pa še pri lekarnarju dr. Scheichenbaueru. Po zadnjem neuspelem vlovu je zbežal proti Trbovljam.

DIVJAŠKI NAPAD NA DELAVCA

V Hotinji vasi so napadli neki fantje s koli 39-letnega delavca Antona Divjaka iz Skok. Napadeni delavec je dobil več nevarnih udarcev po glavi in zabodljaj v levo roko. Vendar je bil še toliko pri moči, da se je sam napolnil v mariborsko bolnišnico. Napadalec se bodo morali zagovarjati pred sodiščem.

Pažnja Vas varuje razočaranja

Zalo že pri nakupu Aspirin tablet pazite na »Bayer«-jev križ, kajti brez tega znaka ni Aspirina.

ASPIRIN
TABLETE

Oglas reg. pod št. Brojem 32608 od št. XI. 1938.

o. Avtomobilist povozil kovaškega pomočnika. Na Bleiweisovi cesti v Ljubljani je neki neznan avtomobilist povozil 27 letnega kovaškega pomočnika Janeza Blatnika iz Siške. Blatnik si je zlomil roko in pretresel možgane.

o. Divji kostanj je pogoltnil cvetje. Iz Mokronoga na Dolenjskem javljajo, da je na dvorišču tovarniškega skladišča Kalinove usnjarne začel pogoltniti in cveteti divji kostanj. Podobnega pojava še ljudje ne pomnijo.

o. Podirajoče drevo ubilo preužitkarico. V Slapovi grabi pri Dražgošah je pri podiranju stare bukke ubila debela veja preužitkarico Julko Jelenčevico iz Dražgoš. Do nesreče je prišlo, ker se je bukev zalaknila pri podiranju med sosednje drevje ter sta jo hotela Jelenčeva in njen brat izvleči iz veje. Pri tem vlačanju pa se je odlomila večja veja, ki je padla na Jelenčevico ter ji zlomila vrat, da je bila pri priči mrtva.

o. Karambol pri Vrtičah. Neznani avto je povozil v Vrtičah 18 letnega Stanka Roja, ki se je peljal po cesti z ročnim vozičkom. Roj ima poškodbe na levici in po ramenih.

n. Šibeniška bolnišnica brez mesa. Ker je šibeniška bolnišnica dolžna mesarjem in trgovcem nekaj 100.000 din in ker so se mesarji zbal za denar, so nehali oskrbovati bolnišnico z mesom. Šele na intervencijo zdravnikov se je posrečilo pripraviti mesarje do tega, da so prinesli meso v bolnišnico.

Celje

c. Umrla je v celjski javni bolnišnici gospa Marija Trampuževa v starosti 33 let. Pokojnica je bila kot blagajničarka uslužbena pri tvrdki Stermečki in žena strojnika v Mohorjevi tiskarni v Celju g. Trampuža. Zapušča soproga in dvoje otrok. N. v. m. p.!

c. Proslava 20 letnice mature, ki so jo nameravali prirediti maturanti celjske gimnazije iz leta 1919, je preložena na prihodnje leto.

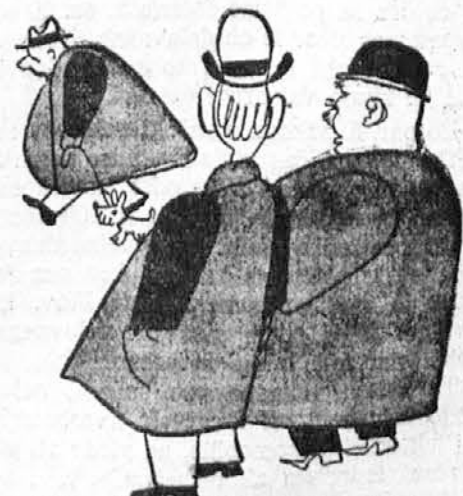
c. Celjsko pevsko društvo prične z rednimi pevskimi vajami 15. septembra ob 20. Ta večer bo prva vaja za mešani zbor. Vabljeni so nove pevke in pevci.

c. Brivski in frizerski saloni bodo na praznik 8. t. m. odprti do 12. ure.

c. Zdravniško dežurno službo za člano OUZD ima jutri na praznik zdravnik dr. Premešhak na Cankarjevi cesti.

c. Tečaje za francoski, angleški, srbohrvatski, slovenski (samo za Slovence), italijanski, ruski in nemški jezik (začetni, nadaljevalni, konverzijski), za nemško stenografijo, nauk o reklam in socialni ekonomiji, prireja tudi letos Društvo absolventov državnih trgovskih šol v Celju. Interesenti — tudi brezposelni — naj se javijo v podružnici »Večernika« v Celju.

c. Trgovine bodo v Celju jutri na praznik ves dan zaprte.

— Vse svoje premoženje je vtaknil v izum. Iznal je namreč čistilno kremo za čevlje.

— No, in?
— Danes se blešči kakor polirana žoga...

Odpuščeni uradnik ustrelil bana

Iz Skoplja poročajo, da je bil tam večeraj ob priliki dopoldanske proslave ob rojstnem dnevu Nj. Vel. kralja ubit pred oficirskim domom ban vardarske banovine g. Vladimir Hajduk-Veljković. Ustreljen je bil ob 12.30 uri iz neposredne bližine Ivanišević policijski nadzornik Ljubomir ustreljenemu banu, ki sta ga zadela strela v prsi in glavo, je nudila zdravnica dr. Sara Jovanovičeva. Bana so takoj prepeljali v bližnji sanatorij, vendar pa je zaradi poškodb umrl.

MLADI FANTJE ZAKRIVILI SMRT 17-LETNIKA

S Tolstega vrha sta odšla na Turnovo planino nad Pako nabirat maline pred kratkim 17-letni Franc Jamnikar in njegova mlajša sestra Marija. Nabrala sta že precej malin, ko se je pojavila pred njima skupina mlajših in starejših fantov ter zahtevala od njiju, da jim izročita maline. Jamnikar pa tega ni hotel storiti. Zato so ga fantje napadli, ga vrgli na tla in vzeli maline, so mladi zločinci odšli. Jamnikar se je le s težavo privlekel domov. Doma pa se je vlegel ter čez nekaj dni umrl. Oblasti so odredile obdukcijo, pri kateri se je pokazalo, da je Jamnikar umrl zaradi slabega srca in ledvic. Napad je njegovo smrt samo pospešil. Orožniki so aretirali mlade napadalce.

čevanja. Umrlega bana g. Vladimira Hajduk-Veljkovića bodo položili na mrtvaški oder v banski palači, na kar ga bodo prepeljali v Beograd, kjer bo pokopan.

Trije novi slovenski generali

Napredovalo je znova večje število višjih in nižjih oficirjev. Izmed Slovencev so napredovali za brigadne generale polkovnik Otmar Langerholc, Adolf Kiler in Ferdinand Janež. Za kapetana vojnega brodografskega inženirja Josipa Petrarke in inž. Hijacinta Mundorferja. Za inženirsko-tehničnega polkovnika pa je bil imenovan inž. Bogomir Došek.

nikar umrl zaradi slabega srca in ledvic. Napad je njegovo smrt samo pospešil. Orožniki so aretirali mlade napadalce.

»POLJOPRIVREDNI GLASNIK«

Izšla je septemrska številka »Poljoprivrednega Glasnika«, posvečena je izključno gospodarstvu Vardarske banovine. Mnogi članki naših prvovrstnih strokovnjakov, ilustrirani z originalnimi snimki, nam nudijo jasen pogled v gospodarsko in kmetijsko življenje naših južnih krajev.

Po kulturali, ki se goje v teh krajih — riž, bombaž, mak za opij, arahis, sezam itd. — bi marsikdo zaključil, da leži ta pokrajina Bog ve kje — v Indiji-ko-

Maribor

Pred združitvijo „Jadrana“ in „Nanosa“

Že par mesecev neumorno delata delegaciji obeh emigrantskih društev pod predsedništvom Cerkveniča na pripravah za združitve. Delo je že toliko napredovalo, da se bo že lahko v nedeljo vršil ustanovni občni zbor novega društva Jadran-Nanos.

Društvo Nanos je imelo v nedeljo svojo zadnjo svečano sejo, ki je bila obenem združenje s odlikovanjem nekaterih pevcev z diplomami in kolajnami Jugoslovskega pevaškega saveza v Beogradu.

V društveni sejni dvorani so bili prisotni vsi odborniki in odlikovanci. Predsednik društva prof. Lojze Bizjak je otvoril sejo in je pozdravil predsednika Ipravčeve župe prof. Vasilija Mirka, ki je prišel na sejo, da odlikuje pevce.

Društveni predsednik je poudaril v uvodni besedi pomen društvenega delovanja na socialnem in kulturnem polju v razdobju društvenega delovanja in naglašal, da bo ostalo društveno članstvo zvesto svojim smotrom tudi v bodoče. Posebno važnost polaga na mladinsko delovanje, ki naj tudi v bodoče pri skupnem društvu in pod novim vodstvom ostane živo, neomajano in požrtvovalno za dosego naših ciljev. Nato je podal besedo prof. Mirku, ki je z zbranimi besedami vrednotil delo pevskega društvenega odseka in naglašal, da se kot rojak in predstavnik Ipravčeve župe veseli bo-

dočega pevskega zbora, ki naj goji isto narodno in kulturno stremljenje v svojem nesebičnem in požrtvovalnem udeleževanju v obmejnem Mariboru. Veliko je pripomogla narodna in umetna pesem k naši skupnosti. V težkih časih, ki jih doživljamo, zahtevajo sklenitev vseh narodnih idejnih sil in to sta pokazali obe društvi s tem, da sta se združili.

Po teh besedah je čital imena odlikovancev, jim izročil diplome in kolajne ter jim čestital.

Odlikovani so bili: Mislaj Ivan z zlato, Prunk Josip, Žnidaršič Fr., Rosinovič,

Gvardijančič in prof. Bizjak s srebrno ter Grmek Alfonz z bronasto kolajno.

Sledil je dveminutni molk v spomin žrtvam, ki smo jih postavili za vzor in simbol vsega velikega in nadvakdanjega, kar dviga naš duh v narodni samozavesti, borbenosti in neuklonljivosti.

S tem je bila svečana društvena seja zaključena in interno društveno delovanje uspešno prekinjeno do skorajšnje združitve.

»VEČERNIK« BO JUTRI IZŠEL ŽE OB 11. URI DOPOLDNE.

Kljub krizi gradbena živahnost

Kriza sem ali tja, a v gradbenem pogledu se je v Mariboru ne vidi. V sredini mesta se vrste nove trinadstropne stavbe, bolj proti obodu pa lične dvo- in trostanovanske hiše. V tem prednjači V. okraj na ploskvi med Betnavsko ulico in Tržaško cesto, kjer je zraslo v par letih lepo predmestje.

Popoln zastoj pa je opaziti v uradniški četrti proti Kamnici, kjer je zlasti v drugi polovici prejšnjega desetletja hkrati zraslo lepo naselje. Do takrat je še šlo; uradnik je dihal gospodarsko nekam normalno in se lahko zanesel na kredit. Danes je v tem oziru precej drugače. S čim naj zida, če pa so njegovi prejemki izpod minimuma?!

Poučna in zanimiva bi bila statistika novih hišnih lastnikov, oziroma njih poklic. Iz nje bi se moglo napraviti prav tako zanimive zaključke, ki bi razvozljali ugibanja.

Čemu pa ta gradbena nestrpnost? Za uslugo najemnikom gotove ne, iz kaprica še manj. Osnovno gibalno so najemnine, oziroma ker se taka investicija najbolje obrestuje. Res se hišni gospodarji, ko se najemniki pritožujejo radi visokih najemnin, radi potuhnejo za hišno najemniški davek, doklade in takse, ki da vse požro, a kljub temu zidajo in zidajo.

Privatna gradbena živahnost je velika, gradnja javnih objektov pa je izumrla.

Sokolstvo na kraljev rojstni dan

Včeraj dopoldne so se zbrali mariborski Sokoli po svečani službi božji v Sokolskem domu, kjer so na dostojen način proslavili kraljev rojstni dan. Slavnostno okrašena dvorana je bila kmalu nabito polna narodno zavednega sokolstva, na odru pa je bila postavljena slika Nj. Vel. kralja Petra II. Po dvigu zastave je zaigrala železničarska godba »Drava«, na kar je prof. Struna kot predsednik meddruštvenega odbora mariborskih so-

kolskih društev spregovoril o vdanosti sokolstvo do Nj. Vel. kralja Petra II. Po njegovemu govoru je bila odposlana mlademu kralju vdanostna brzojavka, župni prosvetar Dojčinović je prečital savezno poslanico. Uspelo interno proslavo je zaključil pevski zbor »Jadran-Nanos«, ki je zapel pod vodstvom prof. Ubalda Vrabca nekaj pesmi ter zaključna nagovora J. Mohorka in prof. Strune.

LETNO GLEDALIŠČE SOKOLA RUŠE

bo vprizorilo v nedeljo, 10. sept., ob pol 16. uri že tolikokrat uspelo ljudsko igro ruškega rojaka Vekoslava Janka

„Od pohorskih pavrov vam hočem zapet“

Novo pri vprizoritvi bo, da bo igral vlogo starega pohorskega pavra Hribarja avtor V. Janko sam. Vsi Mariborčani v nedeljo v Ruše!

Vlomilec odnesel blagajno s tisočaki

Policijski agent Karel Rozman je danes zjutraj telefonično obvestil policijo, da je bilo ponoči vlomljeno v Dravski ulici v pisarno trgovca s starim železjem Alojza Arbeiterja. Vlomilec se je splazil na zaklenjeno dvorišče čez obzidje pri Dravi, izrezal iz steklenih vrat šipe, izsekal kit in zlezel v pisarno, kjer je s pilo odprl omaro ter odnesel iz nje 20x30x10 cm veliko ročno železno blagajno, ki se je to noč slučajno nahajala v omari.

V ročni blagajni se je nahajalo 3.000 din gotovine, in sicer samih kovancev po 50, 20 in 10 din.

Služkinja je slišala okoli 22. ure ponoči neko ropotanje, vendar se ji pa ni zdelo tako važno, da bi opozorila nanj stanovalce. Policija je zjutraj aretirala nekega starega vlomilca, ki se je potikal zadnje dni okoli Dravske ulice. Vendar ta vlomila še ni priznal.

POKLICNIM ŠOFERJEM IN DELODAJALCEM

Ker se v zadnjem času pojavljajo med delodajalci in poklicnimi šoferji nespornosti glede delovnega časa in plačila nadurnega dela, objavljamo, da je v smislu zakona o zaščiti delavcev par. 1. delovni čas za poklicne šoferje 8, oz. 10 ur dnevno, in sicer le ob delavnikih. Nedelje in zapovedani prazniki so prosti dnevi, kot jih imajo vsi drugi delavci.

Po par. 6. zakona o zaščiti delavcev se lahko delovni čas podaljša, a se morajo vse nadure plačati s 50 odst. poviškom. Nočno in nedeljsko delo pa s 100 odst. poviškom redne plače. Eventualna dnevna se v plačo ne računa, ker ona je dana le radi prekomernih stroškov, ki jih ima šofer izven svojega delovnega delokroga radi hrane in prenočišča.

Ta zakon velja za vse šoferje, najsi bodo uslužbeni pri tovarnah, avtobusnih ali luksuznih avtomobilih, ne glede ali so plačani tedensko ali mesečno.

»Volan«.

DRZEN VLOM PRI SV. KRIZU

Na Slemenju pri Sv. Križu so neznan vlomilec vnočil ponoči v stanovanje posestnika Matija Fika ter mu odnesli 3.000 din gotovine, lovsko puško ter nekaj perila in obleke. Posestnik trpi okrog 5.000 dinarjev škode.

SMRTNA NESREČA

Sinoči so pripeljali v mariborsko bolnišnico 69 let starega okoliškega posestnika Jožefa Vršiča, ki si je pri nekem padcu zlomil hrbtenico. Vršič je proti jutru poškodbam podlegel.

Pogovor dveh kaznjencev

Na tezenskem postajališču sta bila oni večer dva brezposelna srednjih let. Bila sta tako zaverovana v svoj pogovor, da nista niti opazila, kako je prisluškoval zvedavi novinar.

Moža sta bila, sodeč po njunem razgovoru, še do nedavnega gosta mariborske kaznilnice. Dolgotrajna ječa je napravila iz njiju zakrknjena značaja. Kar vsakdanje sta se pomenkovala o najrazličnejših

podrobnosti iz jetniškega življenja. Kakor da bi govoril o najnedolžnejši stvari, je dejal prvi, da je prišel v kaznilnico zato, ker je ubil svojega prijatelja, drugi pa, ker je oropal romarsko cerkev. Zelo dramatično je bilo življenje prvega kaznjence. Kar brez povoda je napadel starega ječarja, za kar je moral v težke okove. Silno se je začudil, ko mu je koval na roke in noge železje njegov lastni brat, ki je bil kovač po poklicu in je bil tudi takrat v zaporu. Že je mislil, da bo pobesnel in se spozabil nad bratom. Dejal je, da bi se bil z njim prej dogovoril, kako naj mu skuje okove če bi bil vedel, da bo prišel brat v celico. Okoli obeh kaznjencev se je kmalu zbrala skupina potnikov, ki so poslušali zanimivo in značilno pripovedovanje. Videti je bilo, da ju ječa ni izmodrila, ker sta se že dogovorila, kako bosta v nedeljo »pikala«.

m. Zdravniško dežurno službo za nujno pomoč članom OUZD in njihovim svojcem ima na praznik v petek, 8. t. m., zdravnik g. dr. Zirnast Teobald, Maribor, Kralja Petra trg št. 2/II.

m. Umrla je v Nasipni ulici v 62. letu starosti posestnica in žena upokojevega šolskega sluga Rozalija Homerjeva. Pogreb bo danes ob pol 16. uri iz Nasipne ulice na pobreško pokopališče.

m. Obrtna nadaljevalna šola v Mariboru poziva vse vpisane vajence in vajenke, naj se javijo v nedeljo, 10. t. m., ob 10. uri radi nadaljnjih navodil v tistem šolskem poslojpu, ki je zabeleženo na dodelilnem listku, katerega lahko dvignejo še ta teden ob dopoldnevih na mestnem poglavarstvu.

m. Okrajni odbor Rdečega križa v Mariboru obvešča vse prijavitelce za bolničarski tečaj, da je prvi sestanek prijavitelcev v torek, 12. t. m., ob 19. uri v risalnici drž. deške meščanske šole generala Maistra v Krekovi ulici št. 1, pritišče desno; bolničarski tečaj bo dvakrat tedensko in sicer vsak torek in četrtek ob navedeni uri. Vabimo vse prijavitelce, da se zanesljivo udeležijo prvega sestanka, na katerem bodo dobili nadaljnja navodila.

m. Opeko v glavo. V mariborsko bolnišnico se je zatekel po prvo pomoč 27 letni tkalec Karl Fišler iz Studencev, kateremu je nekdo vrigel opeko v glavo ter mu jo prebil.

m. Cirkularka je porezala med delom prste na roki 33 letnemu ključavničarju drž. železnice Avgustu Kmetiču iz Radvanja.

m. Dva mlada begunca. Na Pobrežju je pobežnil od doma 10-letni učenc 2. razreda ljudske šole Jakob Muhič. Fant je oblečen v rdečo srajco, v kratke hlače ter gologlav in bos. — V Črnelavcih pa je izginila od doma 15-letna Marija Čretnikova.

Ceniene inserente

prosimo, da oddajo inserate za trišnje številko že danes popoldne do 18. ure

m. Kolesar povozil upokojevo uradno. Pri prehodu čez Glavni trg je nekdo znan kolesar povozil upokojevo uradno Sofijo Silhanovo iz Erjavčeve ulice v Srečencih. Pri nesreči se je Silhanovi zlomila zapestnica, sama pa se je precej obdala.

m. Tatvina kolesa. Izpred neke gostilne na Tržaški cesti je bilo ukradeno kolo z namke „Barodela“ posestniku Jakobu Koleriču iz Smartnega pri Slovenjgradcu.

m. Občutni kolesarski nesreči. V Rš-

pohu se je ponesrečila s kolesom 18-letna Amalija Višnjarijeva. Padla je s kolesa ter si izbila prednje zobe. — V Radvanju pa je padel s kolesa ter si zlomil nos 30-letni pleskarski pomočnik Vilko Keren. Oba ponesrečenca se zdravita v bolnišnici.

Preproge

iz jute, kokosa, volna, Smyrna, Perzija najceneje „OBNOVA“. F. NOVAK, MARIBOR Jurčičeva ul. 6

* Opozorilo. Mariborsko trgovstvo ponovno opozarjamo, da morajo imeti trgovci nameščenci brezpogojno posredni knjizice, za kar so oni kot delodajalec odgovorni. Prosimo torej, da gg. trgovci s mudoma ukrenajo, da si nabavijo vsi trgovski pomočniki(ce) in trgovski vajencji omenjene knjizice čimprej pri podpisanih Zdrženju, da ne bo ob koncu leta ne prilik, če bo ostal kdo brez knjizice, nakar bo sledila kazen. — Pripomnimo še, da se brez poslovne knjizice ne sme nihče sprejeti v službo.

Združenje trgovcev za mesto Maribor. * Jadran! Pozivamo članstvo, da se udeleži izrednega občnega zbora društva v soboto, 9. t. m., ob 20. uri v mali dvorani Narodnega doma. Radi važnosti drugega reda ter združitve društva v društvo Jadran-Nanos. Pričakujemo, da se bo članstvo občnega zbora polnoštevilno udeležilo. — Odbor.

* V knjigarni Koren, Gosposka 9 kupite šolske knjige in potrebščine.

* Ant. Rud. Legatov Enoletni trgovski tečaj s pravico javnosti, Maribor. Vsovanje je ob delavnikih dopoldne in popoldne, ob nedeljah in praznikih dopoldne, v šolski pisarni, Vrabčeva ulica 4. Lastni dijaški internat. Državni nameščenci dobivajo draginske doklade vsi dijaški železniško legitimacije, končne izprijehvale nadomešča vso učno dobo in dve leti pomočniške dobe v trgovini obrti. Začetek ponka 9. septembra. Šolski program in pojasnilo brezplačno. Državni uslužbeni in manj premožni uživajo daljnosežno znižanje šolnine.

Nočna lekarniška služba (od 2 do vključno 8. t. m.) lekarna pri Orlu, Glavni trg št. 12, tel. 25-85; lekarna sv. Roka, Vrabčeva ul. 25-32.

Kino

* Grajski kino. Danes zadnjič. Antoinette. Petek prekrasen film Adverso.

* Kino Esplanade. Najboljši in najljubši češki film „Zupnikov križev pot“. Hana Vitova, Zdenek Štepanek.

* Kino Union. Do vključno petka „Strup džungle“, film o življenju in boju divjih zveri.

Radio

Petek, 8. septembra
Ljubljana: 9. Napovedi, poročila, 10. Vesel pozdrav (plošče); 10. Prenos koncertne glasbe iz siolnice; 11. Kmetiči (12.30 Godba na pihala (plošče); 13.20 zabavo igra RO; 17. Domača uprava; 17.30 Trboveljski pevski jaz; 18.30 sadija; 17.30 Trboveljski pevski jaz; 18.30 tet; 20. Po domače (plošče); 20.30 cert operne glasbe; 22.30 Angleške plošče; Zagreb: 20.30 Koncert Dragotina Toškovića (bas); 21. Koncert Petra Toškovića (gosli). — Beograd: 18.20 in 22.15 Prški koncert. — Sofija: 19.15 Giordanova opera „Fedora“. — Bukarešta: 19.35 Plesni zettijev „Don Pasquale“. — Lyon PTT: 20.30 Simfonični koncert. — Varšava: 23. Koncertniške glasbe orkestra FOK.

Anica: — O, tefica, ali si že ozdravela? Teta: — Zakaj, Anica? Saj nisem bolna.

Anica: — Pa je očka rekel včeraj, da na glavo padla!

— Tonček, kaj mi veš povedati o hrbtenici?

— Hrbtenica... hrbtenica... je niz vertenc. Na gornjem koncu stoji glava, na spodnjem pa sedim jaz.

Obiščite Ljubljanski veleesejem od 2.-11. IX.

Polovična voznina na železnici — Krasne razstave — Veliko zabavišče — Velikomesten variete — Nagradno žrebanje vstopnic

Kultura

Kmetska umetnost

Alojz Šavara.

Duhovni in prosvetni prepored hrvatskega kmeta se je začel v zvezi s hrvatskim kmetskim gibanjem, ki sta ga osnovala in organizirala kmetska sinova brata Radiča. Uspeh kmetske izobrazbe se je kmalu pokazal. Iz kmetskega ljudstva, ki ni vedelo za nič drugega kakor za delo in trpljenje, so se dvignili kulturni in politični delavci, ki so danes eni izmed najpomembnejših javnih delavcev v kmetskem gibanju. Za tako zvano »pokvarjeno gospodo« je pač to najlepši dokaz, da se lahko kmet in delavec pod ugodnimi pogoji razvija tudi v sposobnega intelektualnega delavca. Po besedah dr. A. Radiča so se kmetje osvobodili duhovne teme ter postali subjekt — odločujoč tinitelj, ki se zaveda, kaj hoče.

Danes imamo na Hrvatskem celo vrsto kmetskih književnikov, ki soustvarjajo kmetsko kulturo, med njimi je vsekakor najpopularnejši književnik Pavle Miškin, nato Maro Matočec, Mijo Stuparić in drugi. Zadnji so izdali skupno svoja dela do sedaj v I. in II. Zborniku hrvatskih kmetov. V delih kmetskih avtorjev je prikazano kmetsko delo neposredno, iskreno in doživeto ter brez pretiravanj. Oba zbornika sta napisana v tako živem, preprostem in slikovitem stilu, da je iz njih razvidno, da so te ustvaritve napisali lahko pač samo oni, ki so jih tudi doživljali. V zbornikih so se odkrili najbistriji javnosti novi talenti, iz katerih se bodo lahko v ugodnih okoliščinah razvili močni umetniki. Oba zbornika sta bila sprejeta z dokaj deljenimi mnenji; nista pa zbornika ugajala tako zvani »pokvarjeni gospodi«, katero je zbudilo v oči neromantično in odkrito slikanje vaške stvarnosti.

Zbornika sta bila opremljena s perorisbami kmetov-slikarjev, ki so podali v risbah verno podobo vaškega življenja. Najvidnejši med njimi so Čače, Virius in Mraz. Kmetski likovni umetniki so priredili tudi več slikarskih razstav ter so razstavili svoja dela tudi v Beogradu, kjer so dosegli najlepša priznanja.

V Zagrebu je letos razstavilo pet kmetskih slikarjev: Čače, Mraz, Virius, Špišič in Franjo. Kmetje so razstavili perorisbe, olja, nekaj akvarelov in temper. Na slikah se pozna, da nimajo akademske tehnike, vendar pa jih na drugi strani odlikuje verno in realistično podajanje kmetske pokrajine in kmetskega življenja. Nekatere izmed teh vaških podob so narisane tako verno, kakor jih ne bi narisala kmetska umetnost pospešuje širjenje kulture med najširšimi plastmi podeželskega ljudstva, bi jo bilo potreba gmotno podpreti.

Mladi nadarjeni Mraz iz Podravine riše večnoma olja. Motive za svoja dela jemlje iz Podravine; iz njih sije bedno živo-

tarjenje sodobne hrvatske vasi. Njegovo najboljšo delo je slika »Kmetsko kopaljšče«, na kateri je podano kopanje v Dravi: izgarani, mršavi kmetje se kopljejo s predpasniki, leže na soncu in love ribe. »Današnja obutev« pa prikazuje damski čevlji, zraven njega pa raztrgan in izdelan Bat'a čevlji, iz katerega zevajo na gumijastem podplatu velike luknje.

Slikar Ivan Čače je iz Dalmacije, on je tudi popularen in plodovit kmetski pisatelj. Njegove perorisbe so na umetniški višini, v oljih pa ni tak mojster. Na Čačevih delih se odraža obeležje dalmatinske vasi. Kakor pri vseh kmetskih slikarjih, tudi pri njem prevladujejo socialni motivi. Ne upodablja jih namenoma, ampak vsiljujejo se mu na vsakem koraku. Njegova najbolj pretresljiva slika je pač »Kronanje na Markovem trgu«, ki prikazuje znano »kronanje« kmetskega kralja Matije Gubca.

Perorisbe Mirka Vidiusa so izšle že kot ilustracije v mnogih poljudnih koledarjih in knjigah. Njegove slike so sicer preprostejše, vendar pa elementarnejše. Vidius je razstavil v Zagrebu perorisbe in tempere na steklu. Kljub temu, da je starejši, se še vedno razvija.

Skupina kmetov-slikarjev je prav za prav edinstven pojav v našem umetniškem dogajanju. Vredna je največje pozornosti. Priporočljivo bi bilo, če bi se naši kulturni delavci pobrigali za hrvatske kmetske umetnike ter jim omogočili razstavljanje v Ljubljani in Mariboru. Take vrste razstava bi gotovo našla močan odziv ne samo med zavedno inteligenco, ampak tudi med najširšimi plastmi našega kmetskega prebivalstva.

Kdo je lastnik Tolstojevih književnih del? Tolstojeva hči Aleksandra je ustanovila v New Yorku »Tolstojev odbor za pomoč Rusom in ruski kulturi«. Odbor si je postavil za nalogo ohranjevati tradicijo ruske kulture in pomagati Rusom, ki žive izven Sovjetske Rusije. Aleksandra Tolstojeva pravi, da so vsa Tolstojeva dela po oporoki njenega očeta izza 1910. leta prešla v njeno last. Vendar še do sedaj ni noben izdajatelj, nobeno gledališče in nobeno filmsko podjetje izplačalo nič avtorskega honorarja. Večkrat so bila snimana na platno sledeča Tolstojeva dela: »Ana Karenina«, »Vstajenje«, »Živi mrtvec«, »Oče Sergij«, »Hadži-Murat«, »Kozaki« in »Kreutzerjeva sonata«. Formalno se je sicer Tolstoj odrekel avtorskega prava, ali Tolstojeva hči bi rada, da bi filmski podjetniki, ki so zaslužili pri Tolstojevih delih astronomske vsote, pomagali s tantiemami Tolstojevih del ruski emigraciji, ki živi v težkih gmotnih prilikah.

Spomnite se CMD!

Sport

Pred reorganizacijo atletske zveze?

Atletska podzveza v Zagrebu je izdelala osnutek pravil, ki predvidevajo reorganizacijo JAS, in to na isti način, kakor so jo zahtevali nogometaši. Ustanovile naj bi se tri samostojne zveze, slovenska, hrvatska in srbska, ki bi bile le v gotovih pogledih podrejene vrhovni zvezi. Podzveza v Zagrebu je hotela to vprašanje rešiti v zvezi z državnim prvenstvom v Beogradu ter je zaprosila klube za pristanek na sklicanje izrednega obnega zborna v Beogradu, da bi se tako klubom zmanjšali stroški. Odgovorilo pa je pravočasno le pet klubov ter je treba tako z izvedbo načrta še počakati.

ZACETEK PRVENSTVA V II. RAZREDU

Prihodno nedeljo je na sporedu prvo kolo prvenstvenega tekmovanja v drugem razredu. V Ptuj bo na igrišču Drave tekma Drava—Lendava ob 15., v Mariboru bo pa ob istem času na Rapidovem igrišču tekma Slavija—Ptuj, ako se ne bosta kluba še v zadnjem trenutku sporazumela, da odigrata tekmo v petek popoldne.

s. BSK je premagal Jugoslavijo s 6:1 (3:1) v tekmi, čije čisti dobiček je bil namenjen za narodno obrambo. Ta tekma je bila mesto reprezentančne s Poljsko, ki jo je slednja odpovedala.

V nedeljo: Železničar — Maribor

Z nedeljskim nogometnim derbyjem Železničar—Maribor, ki se bo odigral s pričetkom ob 16. na stadionu, bo dosegla nogometna sezona svoj prvi višek. Srečala se bosta dva izmed najresnejših stalnih pretendentov na naslov prvaka ter bo rezultat te tekme gotovo že v precejšnji meri vplival na končni plasma, čeprav je konec tekmovanja še daleč. Lani sta se obe tekmi končali neodločeno z 1:1, letos je Železničar že izgubil eno točko proti

XII. OLIMPIJSKE IGRE OGRUŽENE

Mednarodni olimpijski odbor bo v kratkem sklepal o tem, ali naj se XII. olimpiada v Helsinkih odpove ali pa naj se dovoli sodelovanje le nevtralnim državam. V kolikor bi XII. olimpiada radi mednarodnega položaja odpadla, se nameravajo Finci potegovati za prireditev olimpiade leta 1948.

s. Sodniki za nedeljske prvorazredne tekme v mariborskem in celjskem okrožju: Železničar—Maribor g. Macoratti (Vehle) po sporazumu, ČSK—Mura g. Konič, Hrastnik—Amater g. Presinger, Olimp—Atletik g. Mehle.

s. Juniorsko prvenstvo se bo v nedeljo nadaljevalo s srečanjem Rapid—Železničar, ob 10. na igrišču Rapida.

s. SK Prevalje bo priredil 10. sept. ob pol 10. uri veliko medklubsko kolesarsko dirko na progi Prevalje—Mežica—Guštanj—Prevalje (24 km). Start in cilj pred gostilno Rozman v Prevaljah. Prireditelj naproša klube, da podprejo novo ustanovljeni klub s čim večjo udeležbo.

s. SK Olimp v Gaberju je predal SK Zagorcu iz Zagreba ob priliki zmage v okviru XI. sportnega dneva ličen pokal z napisom: »SK Olimp, Celje, za 11. sportni dan 3. IX. 1939 v spomin sportnega sporazuma in sloge med Slovenci in Hrvatini«, dočim so domačini prejeli okusno plaketo.

s. Poverjenišvo SOLNP-a (službeno). Drevi nadaljevanje tečaja.

Da bo prijetno in lahko

ZA SIGURNO IN DOBRO HOJO, SAMO
PALMA
PODPETNIKI

Gradjanskemu ter bo moral zato tembolj gledati, da si jo nadoknadi baš v borbi z najresnejšim nasprotnikom za prvo mesto, pa tudi Mariborčani se bodo borili za obe točki. Kakor je to pri lokalnih srečanjih običaj, je tudi tokrat pričakovati, da bosta dala oba nasprotnika vse iz sebe, tako da bomo imeli priliko, videti ostro in zanimivo igro, ki bo privabila obilo gledalcev. V predigrji ob 14.30 se bosta borili za točke rezervni moštvi.

s. V nedeljskem tretjem kolu slovensko-hrvatske nogometne lige

so na sporedu tekme Ljubljana—Sask, Hašk—Concordia, Bačka—Gradjanski, Slavija (V)—Split, Hajduk—Slavija (O).

s. Upravni odbor JNS-a je sklenil, odpovedati nogometno tekmo proti Romuniji.

Šah

SAHOVSKA OLIMPIADA V BUENOS-AIRESU

Predskupinska tekmovanja so bila zaključena. Iz vsake skupine so prišle v finale po štiri reprezentance. Finale igrajo sedaj po izžrebanem vrstnem redu: 1. Češko-Moravska, 2. Argentina, 3. Nemčija, 4. Letonska, 5. Francija, 6. Anglija, 7. Danska, 8. Kuba, 9. Poljska, 10. Chile, 11. Palestina, 12. Švedska, 13. Nizozemska, 14. Estonska, 15. Litva in 16. Brazilija. Ostalih 11 reprezentanc, ki so izpadle iz finala, pa igra poseben turnir za pokal prezidenta argentinske republike.

V I. kolu finalnega turnirja je Češko-Moravska porazila Brazilijo 3¹/₂:1¹/₂, Argentina Litvo 3:1, Nemčija Estonsko 2¹/₂:1¹/₂, Poljska Kubo 3¹/₂:1¹/₂, Danska pa Chile 2¹/₂:1¹/₂, dočim je match Letonska—Nizozemska končal remis 2:2.

Palestina je bila v I. kolu prosta, ker se je angleška reprezentanca spričlo vojne napovedi Nemčiji odpovedala nadaljnemu tekmovanju in takoj odpotovala v domovino.

tincu besnečih pen. Zgrabil jo je za obroč na srednjem pasu in jo držal.

Obtežena z njegovo težo se je boja nagnila, in zeleni valovi so mu pljuskali čez glavo. Potem pa se je zopet dvignila z njim vred. Z naporom je splezal nanjo in obsedel, objemajoč s stegnji zastavni drog.

Ko se je oddahnil, se je razvezal in pritrdil vrv skozi srednji obroč. Prestajalo mu je samo še, da priplava do čolna.

Čepeč je čakal na priložnost, ko bo boja mirno plavala in se bo lahko pognal v valove. Nato se je vzravnal, se vrgel navzdol in splaval proti čolnu. Potegnili so ga iz morja, in čoln je odveslal proti parniku.

Magnus je prišel šele na krov, ko je bila že vsa posadka zbrana; ko je zvedel za vzrok razburjenja, si je poiskal prostor in gledal z drugimi dogajanje. Dvomeč je opazoval čoln. Kaj za vraga namerava Ericsson? Kaj jo misli privabiti z žvižganjem? Ko se je plavalec pognal v valove, je kriknil z drugimi; Ericsson tega krika slišal, ker mu je voda zalila ušesa. Ko je vsa nevarnost minila, je dobil Magnus močan napad ljubosumnosti.

(Dalje jutri.)

M. de Vere-Stacpoole
USODNA LJUBEZEN MORNARJA ERICSSONA
ROMAN 9

Najbolj vroč poljub bi ne mogel povedati več.
Potem je njegova roka zdrsela, da bi objela boke; v tem hipu je izginila. Izumazala se mu je v množici. Videl je še njeno glavo, potem pa so se pririle druge ženske in ga ovirale, da ni mogel naprej.
Prignitel se je pred vrata in se oziral — nikjer je ni bilo. Za njim je prišel dr. Petrit, ki o vsem ničesar ni vedel in se je plesa že nagledal.
Hodila sta skozi sanjsko japonsko potatole nad njima. V vasi Amazonk so svečilo na pol dogorele plamenice. Možje, ki so na ta način slavili praznik. Tudi pred očem dekleta je tlela plamenica. Čutil je, da se bosta zopet srečala, in da je njegova misel, prav tako kakor opojeni ne misli, kaj bo konec njegovega opoja.
Na obali sta prižgala modro bengalično svetlo morje ognjen trak, ki se je razpršil

v dež drobnih rdečih zvezd — dogovorjeni odziv s parnika.
Drugi dan se je vreme spremenilo. Pri vetru je bilo nemogoče opravljati kabelska dela.
»Veter bo trajal dvanajst ur«, je dejal Johannsson. »Izgubljen dan, in če se kabel odtrga od boje, bodo vražji opravki!«
»Ne bo se odtrgal«, odvrne Ericsson trdno. Odšel je na krov. Tedaj ga neki glas pokliče.
»He! Ericsson! Boja št. 5 plava!«
Ericsson je pohitel na poveljniški mostiček. Boja se je lahkotno in veselo pozibavala na valovih, ki so jo dvigali visoko k nebu in jo zopet razpenjeni pobijali v globino.
»Prekletlo!« pravi Briem, ki je stal zraven, in udaril s pestjo po ograji.
»Zdaj jo bo plima odnesla, toda čolna, polnega ljudi, ne bi rad žrtvoval zanjo.« Pomenilo bi izzivati smrt, če bi poizkusil kak čoln na takšnem morju približati se osem ton težki boji iz kovine, ki je burno nihala sem in tja.
Nenadoma se obrne Ericsson k Briemu.

»Jaz jo bom rešil!«
»Vi?«
»Da. Dajte mi čoln in ljudi!«
»S tem je vse izgubljeno!«
»Rešil jo bom, ne da bi prišel s čolnom blizu. Ne smemo več izgubljati časa.«
Briem je zaupal Ericssonu; zaklical je na krov: »Odvezite čoln in ga spustite z veslači!«
»In sto metrov vrvi!« je rjovel Ericsson.
Kmalu so bili na valovih in odveslali proti boji. Briem jih je opazoval z daljnogledom. Videl je, kako se Ericsson slačil in si veže konec vrvi okrog pasu.
Nato je skočil v morje.
Val ga je vrgel kvišku in videl je, kako se boja približuje. Z močnimi sunki je zaplaval proti njej. Zdelo se mu je, da je ne bo nikoli dosegel, toda nenadoma je bil pri njej.
Plaval je v dolini med dvema valoma, boja pa je bila na grebenu zgoraj — zdelo se mu je, da se bo v naslednjem hipu zrušila nanj. Iluzija je bila tako popolna, da je kriknil kakor človek, ki je nad njim smrt; toda val je zdrsel pod bojo in dvignil njega, boja pa je ostala v dolini. V dolini sledečega vala sta se srečala.
Čez osem ton težka, s še vedno gorečimi lučmi in zmagoslavno fofotajočo zastavo se je srečala s človekom v vr-

Sokolstvo

Življenje v sokolski gozdni šoli

Celjska sokolska župa si je zbrala v Lokah pri Mozirju ob bistri Savinji lep kotiček, kjer letos že tretjič prireja taborjenje za svoje pripadnike.

S pomočjo vseh edinic je župa nabavila šotore. Vsako leto več je teh šotorov, ali kakor naš taborni vodja pravi »plateni sokolski domovi«. Letos jih je skupaj s kuhinjo in velikim vojaškim šotorom kar 21. 13 šotorov je postavljenih ob gozdni poti ki služijo tečajnikom, 4 šotori so vodstveni, dalje je gospodarski in gospodinjski oštor ter kuhinja. Za slučaj dežja pa nam je vojaška oblast dala na razpolago velik vojaški šotor, ki služi za predavanje in drugo resno sokolsko delo. Na vratih čitamo imena naših mož iz zgodovine in sokolskega udejstvovanja kakor: Malgaj, Pivko, Oražen, Učelni, Fügner, Tyrš, Švabič, Stambolijski, Princip, Levski itd. Sama kuhinja pa nosi napis »Strah izbiričev«. Red in snaga vlada v šotorih, kakor tudi v celem taborišču. V sredini taborišča je postavljen visok drog za državno zastavo. V bližini je tudi taborni ogenj, ki je obkrožen s primitivnimi klopmi, kjer po večerji sedijo tečajniki v veselem razpoloženju.

Prijazni kmetje v naši okolici so pri nas vedno dobrodošli ter vsak večer prisostvujejo naši taborni zabavi.

Taborjenje celjske sokolske župe ni samo poletni odmor. Tu prireja župno na-

čelnništvo vaditeljske tečaje za deco, naraščaj in članstvo.

Prvi tak tečaj se je vršil za moško in žensko deco od 1. do 21. julija. Deca je preživela tri tedne v prirodi pod platnenimi šotori. Resno sokolsko delo, telovadba, kratka predavanja, igre, izleti, kopanje ter spoznavanje vojaške službe — vse to na zraku in soncu. Preko 60 otrok pod vodstvom br. Zorka Toneta in naše neumorne »taborne mame« sestre Zofke Debelakovce.

Drugi vaditeljski tečaj za naraščajnike in člane je pričel 21. julija ter je trajal do 11. avgusta. V tem tečaju je bilo skupaj 39 tečajnikov. Poleg sokolskih pripadnikov iz celjske župe sta bila v tečaju tudi dva naraščajnika iz beogradske župe, 3 iz karlovaške in dva iz ljubljanske župe. Ta vaditeljski tečaj je vodil naš župni referent za taborjenje in župni prosvetar br. Pahor Drago iz Trbovelj. V ostalem tabornem vodstvu so še br. Toplak, kot namestnik vodje, br. Prestar je načelnik šole, br. Vutkovič je blagajnik in ekonom, sestra Vutkovičeva pa naša marljiva in nadvse skrbna gospodinja. Drugi predavatelji v šoli so še br. poročnik Tkalec, ki mu je bila poverjena vojaška vzgoja v našem taboru. Br. Zorko pa je mojster v sokolski zgodovini. In, br. dr. Hočevnar pa skrbi za prvo pomoč in drugo zdravniško nego v taboru. Končno je prišel v naš

tabor še naš znani savezni vaditelj br. Raško Ban, ki je prav pridno vadil naše tečajnike v prostih vajah.

Delo, ki se v tečaju vrsti dnevno, je določeno s posebnim programom. Tečajniki vstajajo zjutraj ob šestih. Svečano se dvigne na drog državna zastava sredi taborišča, ki tako plapola do mraka ko se ista zopet svečano sname. Pri tej priliki tečajniki pojo. Po tem svečanem delu sledi zajtrk, nato predavanje, telovadba, malica, lahka atletika in drugo. Po popoldanskem kosilu je do 4. popoldne odmor in kopanje v bistri Savinji. Nato zopet sledi malica, petje, praktični nastopi v vodstvu oddelkov in vrst, igre, odbojka, orodna telovadba in dr.

Ob 7. konča resno delo in trobentač daje znak za zbor in za dnevno povelje. Vse se zbere na prostornem tabornem dvorišču, kjer vodja šole prečita dnevno povelje. Določijo se dežurni, nočna straža, kuhinjski pomočniki in drugo. Dežurni vžge ogenj, br. vodja pozdravi vse tečajnike in tudi mnoge sosede z Zdravo! Sledi kratko predavanje br. vodje nato tečajniki stoje zapojejo pesem »Le naprej brez miru...« Sedaj dobijo besedo tečajniki, ki seveda na to komaj čakajo. Razni komični nastopi tečajnikov so kaj posrečeni. Ob 9. se zabava konča.

Vse je tiho, na vsakem koncu taborišča opaziš le dva stražarja s puško na rami, ki stražita tabor. Po eno uro in pol traja

njih služba in nato prideta na vrsto druga dva. Kakor pri vojaki se naši Sokoli že sedaj urijo tudi v stražarski službi »ložinko in odzivom«. V vodstvenem šotoru pa je vsak večer zbrano vodstvo na taborni seji. Tukaj se natančneje določijo program za naslednji dan. Tako mineva noč in zjutraj ob 6. uri spet zadoni glas trobente. Prične se novo delo določeno strogo po urniku.

V tabor prihajajo redno tudi obiski. V tabor je prišel na obisk br. polkovnik komandant 39. pešpolka v Celju g. Delar, dalje podpolkovnik Hrastnik in orožnik major br. Vindakijevič. Iz Ljubljane je prišel na obisk generalštabni polkovnik br. Mihajlovič. Iz Beograda pa br. savezni načelnik dr. Pihler in zastopnik saveznega prosvetnega odbora br. Atanacković. Tabor je obiskal tudi br. župni starosta Jože Smertnik, br. župni načelnik Grubelnik Tone in sestra župna načelnice Gruden Mirka.

Pred koncem tega vaditeljskega tečaja so tečajniki polagali društvene vaditeljske izpite. Tako prihajajo iz naše sokolske gozdne šole novi delavci, novi vodje naših društev.

Tečaj naraščaja in članstva je končan 11. t. m. ali je že isti dan prispela v sokolski tabor četa naših sester, katere se bodo prav tako v tritedenskem vaditeljskem tečaju pripravljale za nove vaditeljske po naših društvih. Žensko taborjenje vodi sestra župna podnačelnica Stana Jovančeva, načelnica je sestra Mimica Lovančeva, ki ji pomaga v tehničnem delu sestra Tonačka. Vredna vaditeljica sestra Tonačka Lovančeva.

Sokolski nastop v Poljčanah

Sokolsko društvo Poljčane se lepo razvija, kar je ponovno pokazal nedeljski telovadni nastop, prirejen v proslavo kraljevega rojstnega dne. Že v dopoldanskih urah je bilo pri br. Mahoriču, kjer se je vršil nastop nenavadno živahno ter so bili bratje zaposleni še z zadnjimi pripravami. Popoldanska prireditev je bila otvorna po prihodu mariborskega vlaka s svečano povorko, ki je krenila ob vzklikanju kralju, kraljevskemu domu in sokolstvu s kolodvora, skozi Pekel na letno telovadišče, mimo gradečega se sokolskega doma in nazaj do Mahoriča.

Sam nastop, ki je obsegal 13 točk, je bil lepo izveden. Spored se je vršil naglo točka za točko brez odmora. Dve torčki je dodalo še konjiško društvo. Vsi oddelki so izvajali predpisane proste vaje, ženski oddelki pa so izvajali še posebne točke in so posebno ugajale vaje z balončki, dalje vaje s pahljčami »Baruška« in vaje na gredi. Posebno pohvalno je treba omeniti, da je tokrat prvič nastopilo društvo na orodju (drog) povsem samostojno brez tuje pomoči. Načelniku br. Mesariču, sestri načelnici Gašparičevi, kakor vaditeljicam in vadite-

ljem sestram in br. Krajčevići Timi, Požegovi Anici, Bogdanu in Fermolšku za njihov trud vse priznanje, saj so žrtvovali počitnice, da so se za nastop dobro pripravili. Pred pričetkom nastopajočih je imel br. starosta na navzoče kratek nagovor, na kar je član moške dece Kajetan zanosno deklamiral pesem »Starosti kralju Petru II.«, godba pa je zaigrala državno himno. Po končanem nastopu pa so zapeli »Hej Slovani«. Proste vaje je iz prijaznosti spremljala na klavirju sestra Goričar iz Slov. Bistrice.

Obisk je bil dober. Prispeli so bratje iz Konjic, Loč, Slov. Bistrice, Pragerskega, Studenice, Makol itd. V velikem številu pa so obiskali prireditev tudi domačini in s tem podprli tukajšnje društvo, ki si je postavilo za cilj, da za sokolsko Petrovo petletko ob polnoletnosti mladega kralja dokončno dogradi sokolski dom, ki bo osnova vsega bodočega sokolskega dela in ki bo z drugimi domovi, prav tako zgrajenimi v proslavo kraljeve polnoletnosti, kot narodni in kulturni branik čuval in bdel nad našimi obmejnimi postojankami.

Veličastna manifestacija dolenske kmetijske mladine

Ozračje, ki vlada v svetu, ni niti najmanj motilo dolenske kmetijske mladine, da bi ne priredila v nedeljo, 3. septembra, kmetijski praznik v Novem mestu. Kmetijski fantje in dekleta so se zbrali kljub vsem težkočam, ki so nastopile v zadnjih trenutkih.

Novomeščani so navdušeno pozdravljali kmetijsko mladino, saj se dobro zavedajo, da je prav kmetijska mladina up in bodočnost slovenskega naroda. Malo pred 4. uro je prispel spreved na prireditveni prostor g. Osolnika pri kolodvoru, kjer je kmetijsko mladino že pričakovala množica ljudstva, kakršne v današnjih razmerah ni mogel nihče pričakovati. Ponošni mlaji in slavoloki so pričali, da bo tu manifestirala, zborovala in tekmovala kmetijska mladina.

V imenu prekmurskega Okrožja kmetijskih fantov in deklet povzame besedo g. V. Kováč, ki je toplo pozdravil dolensko kmetijsko mladino. Vsa slovenska kmetijska mladina se mora složno in enotno boriti za novo in lepšo bodočnost slovenske vasi. Zastopnik bolgarske kmetijske mladine g. M. Stefanov je v jedrnatem govoru poudaril veliko potrebo

po združitvi vse kmetijske mladine od Triglav do Črnega morja in od Jadrana do Dobrudže, da bo sledila duhu in delu velikega kmetijskega mučenika Aleksandra Stambolijskega. V imenu šolane mladine je spregovoril g. Boris Ban, ki je naglasil potrebo, da nastopa tudi dijaštvo skupno s kmetijsko mladino.

Delegat Zveze kmetijskih fantov in deklet g. Ivan Nemec je v svojem govoru poudaril najprej velik pomen kmetijskega praznika, ki ga slavi kmetijska mladina, da pokaže svojo zrelost in pripravljenost, da se bori za svete ideale slovenske zemlje, ki mora ostati na veke svobodna. Kmetijskemu delu in njegovi veličini se ima zahvaliti človeštvo za svoj obstoj; zato pripada prav žuljavim kmetijskim rokam največ pravic.

Pričela se je tekma teric, kateri so sledili vsi z največjim zanimanjem. Največ točk si je priborila Marija Avbar.

- Vraga, kam pa tako letiš?
- Zena je padla v nezavest, pa moram hitro...
- Kam, v lekarno?
- Ah, kaj! V modni salon...

MALI OGLASI

CENE MALIM OGLASOM: V malih oglasih stane vsaka beseda 50 par. najmanjša pristojbina za oglas je din 8.—. Dražbe, preklic, dopisovanja in ženitovanjski oglasi din 1.— po besedi. Najmanjši znesek za te oglase je din 10.—. Debelo tiskane besede se računajo dvojno. Oglasi davci enkratno obljavo znaša din 2.—. Znesek za male oglase se plačuje takoj pri naročilu. Ostrona ne vpsolati v pisnu skupaj z naročilom ali pa po poštni položnici na čekovni račun št. 11.400. Za vsa pismena odgovora glede malih oglasov se mora priložiti znak za 3 din.

Razno

LEPA OREHOVA JEDERCA IN MED
dobavi najceneje Medarna Ljubljana, Židovska ul. 6. 7710—1

»KAVALIR«
se odlikuje po okusu in aromi. »Kavalir«, Gosposka 28. 8152—1

Primera ESTRAGON-KIS
za vlaganje kumaric kakor najboljši olivni in bučno olje Specialno olje za želečno bolne. »Kavalir«, Gosposka 28 8154—1

NOGAVICE — PLETENINE
volno za strojna in ročna dela, konjske koce, posteljne odeje, platno - perilo, blago za ženske obleke itd. dobite ugodno v novi trgovini in pletilnici »MARA«, Koroška cesta 26. 7888—1

ŠOLSKE
torbice in nahrbtnike v veliki izbiri priporoča Kravos, Aleksandrova 13. 7933—1

ŠOLSKE TORBICE
aktivke, nahrbtniki, velika izbira pri M. Šterbal, Meljska 2 — Trg svobode 6. 8448—1

ELEKTROINSTALACIJE
novih stavb, popravila vseh vrst aparatov izvršuje po kon kurenčnih cenah. Elektro-Silnič, Meljska c. 1. 8465—1

MIZARSKÉ STROJE
kupim takoj. Jože Lipaj, Jurčičeva 6. 8523—1

Prodaj

STAVBIŠČA
poceni na prodaj. Vprašaj Po brežje, Sokolska 23. 8520—4

PSIČKE
mlade špizeljne, prodam. — Poljska 5, Nova vas. 8535—4

RABLJENO POHIŠTVO
na prodaj. Naslov upravi. 8540—4

Stanovanje

DVOSOBNO STANOVANJE
oddam in eno sobo v Melni ul. 22. 8519—5

Lepo DVOSOBNO STANOVANJE
se odda. Ljubljanska 42. 8526—5

DVOSOBNO STANOVANJE
s pritliklinami se odda s 1. oktobrom za Rapidom. Polzve se Pobrežje, Zrkovska 33. 8527—5

SOBA S ŠTEDILNIKOM
se odda za dve osebi. Taborška 22, dvorišče. 8533—5

ENOSOBNO STANOVANJE
s pritliklinami se odda s 1. oktobrom v bližini gl. kolodvora. Vprašati Aleksandrova c. 67a-I, levó. 8534—5

Odda se KLETNO STANOVANJE
v Turčrjevi — 32 za 270 din Vprašati pri hišniku, Aleksandrova 3. 8539—5

Stanovanje išče

DVOSOBNO STANOVANJE
z vsemi pritliklinami v okolici Maribora iščem pod ponudbo »Vesten plačnik« na upravo »Večernik«. 8531—6

Sobo odda

LEPA SOBA
se odda enemu ali dvema gospodom. Vpraša se čevljarstvo Jelen, Erjavčeva ulica, Studenci. 8522—7

Oddam LEPO PRAZNO SOBO
Vprašati Slovenska 20 v trgo vini. 8528—7

SREDNJEŠOLKO
sprejem v celotno oskrbo. Naslov v upravi. 8530—7

IŠČEM SOSTANOVALKO
pripravno za uradnico ali dijakinjo s souporabo kopalnice in glasovirja. Tyrševa ul. 24, pritičje desno. 8514—7

I OPREMLJENA SOBA
za 2 penzionista. Betnavska c. 23, Kaušek, najemnik. 8536—7

Službo dobi

DOBRA KUJARICA
katera bi opravljala tudi druga gospodinjska dela. se sprejme k mali družini. Bergant, Aleksandrova c. 26. 8521—9

SLUŽKINJA
za vse se išče Gregorčičeva ul. 8-1. 8537—1

Službo išče

SLUŽBO IŠČE
mlad šofer, trezen, zmožen tudi kavicje. Ponudbe na upravo pod »Šofer«. 8504—19

Dopisi

MLAD GOSPOD
želi intimnega znanja v go spodično ali gospo v starost do 35 let. Ponudbe na upravo pod »Prikupna zunanost«. 8525—12

Kupim

Naročite blago po pošti!

Kadar pošljete denar po pošti, ni sledu o bojazni!

zakaj bi se torej bal naročiti blago po pošti? Ako blago, ki ga vam bomo poslali, ne bi ustrezalo, vam ga zamenjamo ali vrnemo denar. Zahtevajte naš brezplačen bogato ilustrirani katalog najrazličnejšega blaga pri zelo nizkih cenah.

Veleblagovnica

Zastner & Co.

Zagreb, illica 4 in 6

Lopisi Zagreb II., poštni predm.

Sirite »Večernik«

— Rokopisli se — Oglasi po ceniku. — uredništva šte. 25-67 in uprave šte. 28-67. — Poštni čekovni račun šte. 11. 400.